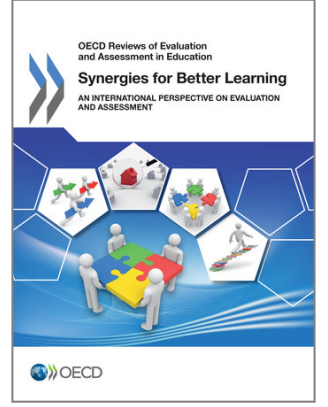

OECD *Multilingual Summaries*

Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment

Summary in Turkish

Read the full book on: [10.1787/9789264190658-en](https://doi.org/10.1787/9789264190658-en)

Daha İyi Öğrenim İçin Sinerjiler: Değerlendirme Konusunda Uluslararası Bir Perspektif

Türkçe Özet

- Hükümetler ve eğitim politikalarını belirleyenler, dikkatlerini gitgide öğrencilerin, öğretmenlerin, okul yöneticilerinin ve eğitim sistemlerinin değerlendirilmesi üzerinde topluyorlar. Bu değerlendirmeler; öğrencilerin ne derece iyi öğrendiklerinin daha iyi anlaşılması, eğitim alanındaki performans hakkında velilerin ve genel olarak toplumun bilgilendirilmesi, okulların, okul yönetimlerinin ve öğretim uygulamalarının geliştirilmesine yönelik araçlar olarak kullanılıyor.
- Değerlendirme sonuçları, tümüyle öğrencilerin daha iyi öğrenim görmelerini sağlama amacına yönelik olarak, okul sistemlerinin ne derece iyi performans gösterdiklerinin belirlenmesi ve geri bildirimde bulunulması için kritik bir önem kazanıyor.
- Bu raporda 28 OECD ülkesinin deneyimleri karşılaştırılıyor, farklı yaklaşımların güçlü ve zayıf yanları analiz ediliyor, değerlendirmelerin eğitimde kalite, eşitlik ve verimliliğin artırılması için kullanılması konusunda politika tavsiyelerinde bulunuluyor. Raporda, Okul Sonuçlarının Geliştirilmesine Yönelik Değerlendirme Çerçevesi Üzerine OECD İncelemesi başlıklı önemli bir araştırma çalışmasından yararlanılıyor.

Ortak konular

Değerlendirmelere daha çok başvurulmasının başlıca nedenleri şunlar:

- Ekonomik ve sosyal sorunların üstesinden gelmek için eğitimde verimlilik, eşitlik ve kalite taleplerinin artması.
- Eğitimde okulların daha fazla özerkleşmesi doğrultusunda bir eğilim olması ve bunun da okulların ne derece başarılı olduklarını izleme ihtiyacını arttırması.
- Bilgi teknolojilerinde hem geniş çaplı, hem de bireysel öğrenci değerlendirmelerinin geliştirilmesini sağlayan, veri paylaşımı ve yönetimini kolaylaştıran gelişmelerin ortaya çıkması.
- Verilere dayalı kararlar almak için değerlendirme sonuçlarına daha fazla güvenilmesi.

Değerlendirme konusundaki mevcut durum ve değerlendirmelerin kullanımı bakımından OECD ülkeleri arasında büyük farklılıklar görülmekle birlikte ortak noktalar da bulunmaktadır:

Değerlendirme yaygınlaşıyor ve daha çeşitli hale geliyor

OECD ülkelerinin çoğu artık değerlendirmenin merkezi stratejik bir rol oynadığını görerek kullanımını yaygınlaştırıyor. Ayrıca daha kapsamlı bir yaklaşım benimsiyorlar: Daha önceki değerlendirmelerde genellikle öğrencilere odaklanılırken, artık okul dışı değerlendirmelerin daha fazla kullanılması, öğretmenlerin ve okul yönetimlerinin değerlendirilmesi ve performans verilerinin daha fazla kullanılması gibi daha geniş bir odaklanmaya yöneliyor.

Göstergelerin önemi artıyor

Eğitim sistemleri, öğrencilerin elde ettikleri sonuçların ölçümüne daha fazla odaklanırken, okullar ile bölgeler arasında ve zaman içerisinde performans karşılaştırmaları yapılabiliyor. Birçok ülkede artık eğitim konusunda ulusal veritabanları olup eğitim istatistikleri ve göstergeleri yayınlanıyor. Uluslararası kıyaslama da gitgide yaygınlaşıyor ve ulusal planda eğitim konusunda yürütülen tartışmalara ışık tutuyor.

Sonuçlar çeşitli şekillerde kullanılıyor

Sonuçlardan okulların hangi alanlarda başarılı olduklarını ve hangi alanlarda kendilerini geliştirmeleri gerektiğini belirlemek için yararlanılıyor. Sonuçlar ayrıca politika yapıcılar, okul yönetimleri ve öğretmenlerin hesap verebilmeleri amacıyla da kullanılıyor. Örneğin, artık birçok ülkede, velilerin, resmi makamların, medya, vb.nin yararlanabileceği okul sonuçlarının ülke çapındaki tabloları yayınlanıyor.

Eğitim standartlarına gitgide daha fazla güveniliyor

Artık birçok ülkede öğrenim sürecinin farklı aşamalarında öğrencilerin neleri bilmeleri gerektiği ve neleri yapabilmeleri gerektiğine ilişkin eğitim standartları belirleniyor. Böylelikle öğrencilerin bu standartlara ulaşp ulaşmadıklarını belirlemek daha kolaylaşmış oluyor.

Sorunlar ve yönelimler

Değerlendirme konusunda ülkeler, farklı geleneklere sahip olup, farklı yaklaşımlar uyguluyor. Bununla birlikte bazı net politika öncelikleri var:

Bütünsel bir yaklaşım benimsenmesi

Değerlendirmenin tüm potansiyelinin kullanılabilmesi için çeşitli bileşenlerinin uyumlu bir bütün oluşturması gerekiyor. Böylelikle bileşenler arasında sinerjiler oluşturulabilir, tekrarlardan sakınılıp hedeflerin çelişkili olması önlenir.

Değerlendirmenin eğitim hedefleriyle uyumlu kılınması

Değerlendirme, eğitim hedeflerine ve öğrencilerin öğrenim amaçlarına hizmet etmeli ve bunları geliştirmelidir. Böyle bir yaklaşım; eğitim hedeflerinin içerdiği ilkelerle uyum sağlanmasını, amaca uygun değerlendirmeler tasarlanmasını, okul sorumluları tarafından eğitim hedeflerinin net bir şekilde anlaşılabilmesini kapsar.

Sınıf içi uygulamaların geliştirilmesine odaklanması

Değerlendirmenin amacı, sınıf içi pratiklerin ve öğrencilerin öğreniminin geliştirilmesidir. Bunu göz önünde bulundurarak, her türlü değerlendirme eğitimi açısından değer taşıması, başta öğrenciler ve öğretmenler olmak üzere bunlara katılanlara pratik yararlar sağlaması gerekir.

Çarpıtmalardan kaçınılması

Hesap verme olanağı sağlanmasındaki rolü nedeniyle değerlendirme sistemlerinin öğrencilere nelerin nasıl öğretildiğini çarpıtması mümkündür. Örneğin, öğretmenler büyük ölçüde standartlaştırılmış öğrenci testlerine bakarak değerlendirilirse, “teste yönelik öğretim” uygulayarak, sadece test konusu becerilere odaklanabilir ve öğrencilerin daha geniş gelişim ve eğitim ihtiyaçlarına daha az ilgi gösterebilirler. Bu istenmeyen yan etkileri, örneğin okulların ve öğretmenlerin performansını değerlendirmeye yönelik daha çeşitli yaklaşımlar uygulayarak, en aza indirmek önem taşıyor.

Öğrencilerin merkeze konulması

Değerlendirmenin temel amacı, öğrencilerin daha iyi öğrenim görmesi olduğundan, öğrencilerin merkeze konulması gerekir. Öğrencilerin öğrenimlerine aktif olarak katılmaları ve gösterdikleri ilerlemenin değerlendirilmesinde söz sahibi olmaları gerekir. (Bu aynı zamanda yaşam boyu öğrenim açısından temel bir beceridir.) Ayrıca, eleştirel düşünme tarzının geliştirilmesi, sosyal yeterlikler, öğrenim ve genel gelişime aktif katılım gibi daha geniş öğrenim sonuçlarının izlenmesi de önemlidir. Bunlar kolayca ölçülebilir olmayıp, öğrencilerin öğrenim sonuçlarını şekillendiren çok çeşitli faktörler için de geçerlidir. Bu bakımdan performans ölçümleri dar değil, geniş olmalı, yüksek kalitede analizin yanı sıra hem nitel, hem de nicel verilerden yararlanılmalıdır.

Bütün kademelerde kapasite artırılıyor

Değerlendirme için etkin bir çerçeve oluşturulması, eğitim sisteminin bütün kademelerinde kapasitenin geliştirilmesini gerektirir. Örneğin, öğretmenlerin formatif değerlendirme kullanımı konusunda eğitim almaları gerekebilir, okul yöneticilerinin veri yönetimi becerilerini yükseltmeleri gerekebilir ve - genellikle ağırlıklı olarak idari işlere odaklanan - okul müdürlerinin pedagojik liderlik becerilerini güçlendirmeleri gerekebilir. Bunlara ek olarak, değerlendirme çalışmalarında yardımcı olacak bir bilgi bankasının, araçların ve kuralların oluşturulması için merkezi bir çalışma yürütülmesi gerekebilir.

Yerel ihtiyaçların yönetilmesi

Değerlendirme çerçevelerinin merkezi eğitim hedeflerinin uygulamaya geçirilmesinde tutarlılık ile bölgelerin, illerin ve okulların özel ihtiyaçlarına uygunluk arasında doğru bir denge sağlaması gerekir. Bu doğrultuda, bir yandan ülke çapında parametreler belirlenirken, bir yandan da bu parametreler içerisinde yerel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik esnek yaklaşımlara olanak tanınabilir.

Başarılı bir tasarım ve mutabakat sağlanması

Başarılı bir tasarım için, değerlendirme temel ilkeleri sağlam bilgilere dayalı politik teşhisleri ve en iyi uygulamaları esas almalıdır ve bunun için de pilot uygulamalar ve denemelere başvurulması gerekebilir. Başarılı bir uygulama amacıyla, bütün paydaşlar arasında mutabakat oluşturmak için çok çaba harcanmalıdır. Hem genel mantığı hem de yararlı olabileceği iyi anlaşıldığı takdirde paydaşlar değişimi daha kolay kabul edebilirler.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayımlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2013), *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264190658-en